

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 21 augustus 2008

MEDITATIE

De cederen op de Libanon

Salomo mag voor de HEERE de tempel bouwen. In Syrië staan prachtige, hoge, rechte bomen die cederen heten. Ze groeien op het gebergte van de Libanon.

Ze hebben een prachtige grote kruin. Ze hebben eigenlijk iets van trotsheid over zich. Hun statigheid en fierheid stralen als het ware hoogmoed uit. Wat een wonder dat de koning van Israël nu juist deze bomen uit het buitenland wil hebben en juist voor de bouw van Gods Huis zulke bomen wil gebruiken. Kijk, daar komen de houthakkers aan bij de dennenbomen. Eerst werpen ze om zo'n hoge ceder, voor ze hem omhakken, een touw. Dan kan hij niet naar de verkeerde kant vallen. Dan beginnen ze te hakken. Wat een klappen krijgt zo'n ceder. En als hij bijna omgekapt is, trekken ze hem om. Dan valt hij de goede kant uit. Zo'n ceder moet dus sterven, voordat hij kan dienen als hout in de tempel van God. En dan? Let eens op! Al zijn takken moeten er nog af. En zijn machtige kruin. En zijn schors. O, het lijkt wel of er niets

Zo gebied nu, dat men mij cederen uit den Libanon houwe.

1 Koningen 5 : 6a

meer van die ceder overblijft. Dan wordt hij weggedragen naar de zee. Op vloten drijven ze naar Israël. Daar worden er planken van gezaagd. Die trotse cederboom moet pasklaar gemaakt worden voor de tempel. In de planken wordt houtsnijwerk aangebracht: schitterende knoppen en open bloemen. En tenslotte worden de met houtsnijwerk bewerkte planken met goud overtrokken. En zo krijgen ze een plaatsje in de tempel van Salomo.

Wat betekent dit nu allemaal? Wel, het is een beeld van de waarachtige bekering. Heeft zo niet in de stilte van de nooit-begonnen eeuwigheid de Heere, de meerdere Salomo, Zich een Kerk uitverkoren? Omgezien naar een verloren mensengeslacht? En wat waren dat dan voor mensen? Wel, net als die cederen van Libanon! Trots, hoogmoedig! Wat een wonder

dat zulken nu zijn verkoren. En zie, in het uur van Gods welbehagen zendt de Heere Zijn Woord, Zijn Geest en Zijn knechten tot zulk een zondaar. Tot zo'n trotse ceder. En kijk, daar werpt de Heere een touw van liefde om zo'n zondaar heen. "ik trok ze met mensenzelen, met touwen van liefde". Ja, want in de wedergeboorte stort de Heere liefde uit in het hart van een zondaar.

Maar dan komen ook de bijslagen van Gods heilige Wet. Klap na klap. En uiteindelijk, als de zondaar - net als die ceder - valt, dan trekt de Heere die zondaar toch naar Zich toe. Hij komt niet om in wanhoop en verdriet. Maar die ceder moet wel sterven. Mijn lezer, kent u, ken jij ook iets van dat ontdekkende werk? Van dat sterven aan jezelf? Van dat toevallen van de Heere? En kijk, alles, alles moet eraan van de zondaar. Hij ligt daar in het stof. Zijn hoogmoed is geknakt.

Hij ligt daar vernederd door God voor God. Zijn kruin is eraf, zijn takken zijn eraf. En zie... daar gaat God die zondaar bewerken, net zolang tot God er Zijn beeld weer in beginsel in terugziet. Wat een heilig houtsnijwerk van Gods lieve Geest. Wat een eenzijdig genadewerk. En dan, dan wordt hij bekleed met het goud van de gerechtigheid van Christus. Wat een wonder! Wat een onuitsprekelijk wonder! En dan zo'n hoogmoedige ceder geweest! In het buitenland. Hij stond niet eens in Palestina. En bij het sterven krijgen ze een plaatsje in het Huis van God, in de hemelen! Eeuwig.

Wat een wonder dat de Zoon van God Zich vernederd heeft. Mens wilde worden. Net als die ceder. Hij is omgekapt. Zijn leven heeft Hij gegeven. Met Zijn lijden, bloed en sterven heeft Hij de grondslag gelegd voor Zijn Kerk.

Lezer, in hoeverre kon u mee? Of staat u nog als een hoogmoedige ceder op de Libanon? Onbekeerd? Smeekt dan om genade, om barmhartigheid, eer de dood u afmaait en u niet door de engelen gedragen

Inhoud

- 1 De cederen op de Libanon
- 2 Bijbelstudie: De geboorte van Izaak (4)
- 3 Evangelisch (15)
- 5 Bijbelse kernwoorden: Paradijs
- 6 Uit het leven van: ds. J. van Haaren (1)
- 7 Boekennieuws
- 8 Kerknieuws
- 8 Berichten
- 9 Kerkdiensten

86e jaargang

Nr. 46

wordt naar de eeuwige tempel, maar overgeleverd wordt aan de satan in de eeuwige nacht.

Kom, wie weet, die meerdere Salomo mocht Zich nog wenden! Hij verga-

dert nog cederen en bewerkt ze tot Zijn eer.

Hardinxveld-Giessendam,
ds. W. J. Karels

BIJBELSTUDIE

4

De geboorte van Izak

Genesis 21:1-9

De verstorvene levendgemaakt

De geboorte van Izak predikt dat het de Heere is, Die de dode levend maakt, Die de dode doet baren, want de moeder in Sara was verstorven. Het graf baarde een zoon! Dan kan het voor mensen die in zichzelf niets vinden dan de dood.

Nu kan het, want in die grote Izak zullen doden vruchten van geestelijk leven dragen. De dood en het graf van uw leven staan de Heere niet in de weg. Izak was een kind, geboren uit een verstorven moeder. Is het een wonder dat Sara heilig gelachen heeft? In het geboren Kind, in de grote Izak, Die we hier zien oplichten in deze oudtestamentische geschiedenis, zal een volk vol dood en onvruchtbaarheid heilig lachen.

Het wonder van de geboorte van het Kind

De geboorte van Izak is een wonder geweest. Als we denken aan de

geboorte van de grote Izak, Jezus Christus, dan is die geboorte een nog veel groter wonder. Een wonder van Gods trouw en Gods ontferming. "Al die het hoort, zal met mij lachen." Leerde u al in heilige verwondering met Sara mee lachen? Als we onze eigen dood en onvruchtbaarheid inleven, dan is er geen reden om te lachen. Gods ontdekte volk gaat zo vaak wenend en zuchtend over de wereld, als het leeft in het hart: Ik heb gedaan wat kwaad is in Uw heilig oog. Nee, dan is er geen reden om te lachen. Toch zullen die onvruchtbare Sara's, die verstorvenen, lachen. Hoor dan de boodschap bij de geboorte van de grote Izak: "Vreest niet, want, ziet, ik verkondig u grote blijdschap, die al den volke wezen zal" (Luk. 2:10). Het werd voor de herders een heilig lachen toen zij het geboren Kind vinden mochten. Als u één blik des geloofs leert slaan op die grote Izak, dan wordt het een heilig lachen. Dan wordt het met Sara: "God heeft

mij een lachen gemaakt." Eén blik des geloofs op het geboren Kind, en een heilige vreugde daalt neer in uw schuldverslagen ziel. Dan mag u in het Kind aanschouwen de eeuwige liefde Gods. Vanuit de innerlijke bewegingen der Goddelijke barmhartigheid gaf Hij dit Kind. Eén blik op Hem en uw tranen drogen en de Heere geeft dat heilig lachen. Lachen in verwondering, in aanbidding, vanwege Gods trouw. Een heilig lachen om het geboren Kind in Wie de Heere zaligheid heeft bereid voor onvruchtbaren, zoals Sara een onvruchtbare was. "Al die het hoort, zal met mij lachen." Hebt u die boodschap gehoord met een door Gods Geest geopend hart? Dan zult u met Sara mee lachen in heilige verwondering vanwege Gods trouw in het geboren Kind.

"Al die het hoort, zal met mij lachen." Hebt u die boodschap gehoord met een door Gods Geest geopend hart? Dan zult u met Sara mee lachen in heilige verwondering vanwege Gods trouw in het geboren Kind.

Ook Ismaël heeft gelachen

Weet u wie ook om Izak gelachen heeft? Ismaël! "En Sara zag de zoon van Hagar, de Egyptische, die zij Abraham geboord had, spottende" (vers 9). Als er staat "spottende", dan betekent het Hebreeuwse woord "uit-

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:
ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers aan:
ds. A. Moerkerken, Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263
e-mail: moerkerken@kliksafe.nl

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.

Boeken ter recensie en meditaties aan:
ds. G.J. van Aalst, Molendijk 136,
3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:
Uiterlijk **woensdag 17.00 uur** vóór
de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbagg@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:
Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisohof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718,
e-mail: saambinder-adv@kliksafe.nl
Postbankno. 256686 t.n.v. de administratie van De Saambinder.

Advertenties € 0,70 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** in het bezit van de administratie te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk maandagmorgen 9 uur**.

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbagg@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:
Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 11,50 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 23,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 110,-; USA \$ 110,-.

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:
Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de recensies van de aangekondigde boeken.

lachen". Dus Ismaël heeft ook om Izak gelachen. Hij heeft Izak uitgelachen. Waarom? Omdat Izak Ismaël van zijn plaats verdrongen had. Aanvankelijk was Ismaël, de zoon van Hagar, de enige erfgenaam. Nu niet meer. Hij was van zijn plaats verdreven. Dat wilde Ismaël niet. Hij wilde de eerste plaats hebben en houden. Hij wilde niet bukken voor Izak. Bittere vijandschap was er in zijn hart. Hij heeft zich aan Izak geërgerd. Toen er een grote maaltijd gehouden werd op de dag waarop Izak gespeend werd, lachte Ismaël Izak uit, spotte hij met hem. Dat was weer een ander lachen. Geen lachen in heilige verwondering, geen lachen in ongeloof en kleingeloof, het was een lachen in ergernis en vijandschap. Ismaël gunde Izak geen plaats.

Geen plaats

Dat is ook een onderdeel van de geboortegeschiedenis van Izak: Ismaël die Izak geen plaats gunt. Geen plaats voor Izak. Trek de lijn maar door. Ook voor de grote Izak, Christus Jezus, was er geen plaats. Ook Christus heeft die vijandschap ontmoet, en dan nog veel intenser dan Izak. Geen plaats in de herberg. Geen plaats in Bethlehem. Geen plaats in Jeruzalem. Daarom het kruis van Golgotha. Dan zien we in het lachen van Ismaël al iets van de schaduw van het kruis. Dan horen we in het schampere lachen van Ismaël al de boodschap dat het Kind geen plaats wordt gegund. Daarmee worden u en ik getekend: Geen plaats voor Jezus. Misschien wel vroom, godsdienstig en rechtzinnig, maar voor het Kind geen plaats. Er is zoveel godsdienst waarin geen plaats is voor het Kind. Er is zoveel godsdienst die vervuld is van het eigen ik: Ik voelde, ik bad, ik was zo aangenaam gesteld, ik, ik en nog eens ik. Maar als u vraagt naar het Kind, dan hoort u niets meer. Voor het Kind geen plaats. Het lachen van Ismaël predikt dat er voor het Kind geen plaats is. We zijn vol van onszelf, van ons eigen werk, maar voor het Kind geen plaats. Hoort u uw naam hier noemen? De Heere laat u Christus verkondigen, maar voor Hem is er geen plaats. Verschrikkelijk als ons leven gekenmerkt wordt door die lach van Ismaël. Als we zo wegsterven, dan dalen we in 's afgronds donk're nacht. Maar er is nog doen aan. De Heere roept u nog. Laat het uw bede zijn of de Heere al die vijandschap van binnen wil overwinnen. Het is voor hem maar een wenk om dat te doen.

Uitgedreven

We lezen dan verder in dit hoofdstuk, dat Hagar en Ismaël werden uitgedreven. Paulus zegt ons in de Brief aan de Galaten dat Hagar en Ismaël een beeld zijn van de Wet. Hagar en Ismaël moeten in ons leven uitgedreven worden. Dat wil zeggen dat we moeten worden afgebracht van onszelf, van de werken der Wet, om daarmee tot God op te klimmen. Als we voor onze zaligheid steunen op de werken der Wet, dan is er geen plaats voor het Kind. Al ons eigen werk moet er tussen uit vallen. Wat blijft er dan over als onze beste werken zonde worden voor God? "Ik ben een groot beest bij U!" (Psalm 73). Zie, daar is nu precies

plaats voor het Kind. In het lachen van Ismaël klinkt door, dat er geen plaats is voor het Kind. Maar in Bethlehem heeft de Heere Zelf plaats gemaakt, in een beestenstal. Waar beesten zijn, daar wil het Kind zijn. Houdt u in uzelf niets meer over dan uw dood en uw onvruchtbaarheid en de beestachtige hoogmoed en vijandschap van uw zondaarsbestaan? Wat is het dan een wonder dat het Kind in een beestenstal kwam. Daar leren we heilig lachen om het Kind. Daar blijft verwondering over.

(wordt vervolgd)

Zeist,

ds. J.J. van Eckeveld

15

Evangelisch

In een aantal artikelen maken we kennis met de evangelische beweging. We hebben gezien hoe in evangelische kring wordt gesproken wordt over de Persoon en het werk van de Drie-enige God. Daarna gingen we na hoe de evangelische wereld spreekt over bekering en geloof. We willen nu de evangelische visie op de kerk nader onder de loep nemen. Hoe wordt de boodschap van het Evangelie zowel binnen als buiten de kerkmuren gebracht? Welke inhoud heeft de boodschap en welke vorm past daarbij?

In de Apostolische Geloofsbelijdenis staat een kort en kernachtig artikel over de kerk. "Ik geloof een heilige, algemene christelijke Kerk." Is het geen eeuwig wonder dat er een Kerk is? Dat wonder ligt verankerd in het soeverein welbehagen van een Drie-enig God, in de verkiezing van de Vader, de verlossing door de Zoon en de toepassende werking van de Heilige Geest. De uitverkorenen worden door Geest en Woord vergaderd; een eerlijke prediking van zonde en genade is het middel dat de Heere wil gebruiken. Hoe gebrekkig de prediking ook is, hoezeer Gods knechten tekort schieten om de ernst van dood en eeuwigheid, maar ook om de rijkdom van Gods genade in Christus te prediken, toch gebruikt de Heilige Geest dit

middel. Wat wordt het voor Gods kinderen een wonder als ze terugzien op de keren dat het gepredikte Woord werd toegepast. Juist daarom gaan ze de prediking zo hoogachten. Als ze naar de kerk gaan, zien ze het meest uit naar de prediking, met de smeekbede of die opnieuw kracht mag doen in hun hart.

Hoeveel jongeren kiezen elk jaar de glans van de wereld boven de rijkdom van Gods Woord? Het valt niet mee om hen bij de kerk te houden.

Niet rooskleurig

Het ziet er binnen kerkelijk Nederland ondertussen helaas niet zo rooskleurig uit. Kerkgebouwen waar vroeger oudvaders preekten, zijn nu in gebruik als culturele centra. In hoeveel gemeenten loopt het kerkbezoek terug? Hoeveel jongeren kiezen elk jaar de glans van de wereld boven de rijkdom van Gods Woord? Het valt niet mee om hen bij de kerk te houden.

Als het goed is zal een gemeente zich serieus afvragen hoe het komt dat er veel meer mensen de kerk verlaten dan dat er zich bij voegen. Wanneer is het voor het laatst gebeurd dat iemand midden uit de wereld zoekend werd gemaakt, de gang naar de

kerk vond en daar gevangen werd onder de prediking van het Woord? Wordt de profetie uit Zacharia 8:23 in onze gemeenten vervuld: Het zal in die dagen geschieden, dat tien mannen uit allerlei tongen der heidenen grijpen zullen, ja, de slip grijpen zullen van één Joodse man, zeggende: Wij zullen met ulieden gaan, want wij hebben gehoord, dat God met ulieden is"? Wanneer gebeurde het voor het laatst dat iemand een onkerkelijke buurman of collega meenam naar de kerk? En stel dat het zou gebeuren, geloven we dan echt dat zo'n kerk-ganger bekeerd kan worden of schamen we ons een beetje voor onze traditionele erediensten en wachten we gespannen af welk commentaar daar op zal komen?

Niet wennen

Op dit punt is er best iets te leren van de evangelische beweging. Al kunnen we niet mee met allerlei methoden waardoor de kerk aantrekkelijk gemaakt wordt, er is in elk geval oog voor hen 'die buiten zijn'. Men lijkt er allerminst aan te kunnen wennen dat het overgrote deel van de Nederlanders geen band meer heeft met de dienst des Heeren.

De evangelische beweging is erop gericht om het verlorene op te zoeken. Dat blijkt uit de eerder genoemde *Verbintenis van Lausanne*. Al in de inleiding lezen we: "We zijn vastbesloten, door Gods genade, gehoorzaam te zijn aan de opdracht van Jezus Christus om Zijn heil aan alle mensen te verkondigen en alle volken tot Zijn discipelen te maken." In de eerste paragraaf van de verklaring lezen we: "We belijden met schaamte dat wij onze roeping vaak ontrouw zijn geweest en onze opdracht niet vervuld hebben, doordat wij ons aan de wereld aanpasten of ons eruit terugtrokken."

Ook in de *Evangelicale verklaring* horen we deze klanken: "We verklaaren dat de Kerk de opdracht heeft gekregen van God en daardoor de heilige plicht heeft het Evangelie te prediken aan alle levende personen." Kennen wij diezelfde bewogenheid?

Gemeenteopbouw

Binnen de evangelische beweging wordt hard gewerkt om de neergaande tendens van kerkelijk Nederland om te buigen. Al die pogingen kunnen we samenvatten met het woord 'gemeenteopbouw'. Rond dit woord zijn de achterliggende jaren tal van boeken en brochures, cursussen en

conferenties georganiseerd.

Gemeenteopbouw, ook wel gemeentegroei genoemd, neemt een centrale plaats in het evangelische denken over de kerk in. Een centrale vraag daarbij is hoe de kerk aantrekkelijk kan worden voor buitenkerkelijken en aantrekkelijk kan blijven voor haar leden.

Met name in de Verenigde Staten zijn tal van initiatieven ontwikkeld om de kerk aantrekkelijk te maken, zodat buitenkerkelijken erbij komen en kerkmensen niet afhaken. Verschillende van deze initiatieven zijn overgewaaid naar ons land, en hebben ook binnen de reformatorische kerken voet aan de grond gekregen. De belangrijkste die we noemen zijn Willow Creek, Doelgerichte Gemeente en New Wine.

In Duitsland is het Instituut voor Natuurlijke Gemeente-ontwikkeling actief om gemeenten te laten groeien.

Willow Creek

De Willow Creek-gemeente in een voorstad van een Chicago ontstond in de jaren zeventig en groeide explosief van 125 leden tot meer dan 20.000 bezoekers van de samenkomsten. De gemeente heeft zich helemaal toegelegd op het bereiken van buitenkerkelijken. Daarnaast doet de gemeente er alles aan om zo aantrekkelijk mogelijk te blijven. Dat gebeurt door voortdurend te sleutelen aan de kwaliteit van kerk en eredienst. De kerk moet in feite kunnen concurreren met de wereld, om zo mensen over de drempel te helpen. De muziek moet dus van hoog niveau zijn, toespraken moeten net zo goed in elkaar zitten als presentaties op radio of televisie. De moderne mens die gewend is aan film en theater moet niet teleurgesteld worden over een kerk die deze middelen weert.

Binnen de beweging van de gemeentelopbouw wordt ook veel nadruk gelegd op het leiding geven aan een gemeente. De aansturing van de gemeente moet het niveau hebben van een managementteam in een bedrijf. In oktober en november zullen er in ons land weer trainingen gehouden onder de naam veelzeggende naam "Global Leadership Summit". Summit is het Engelse woord voor top, of hoogste niveau. Met andere woorden: wereldwijd worden leiders getraind om het hoogste niveau te bereiken. Op die manier zullen zij in staat zijn om de wereld te winnen voor de boodschap van het Evangelie. Vorig jaar trok de conferen-

tie 1400 kerkleiders uit evangelisch en reformatorisch Nederland.

Ook moderne marketingmethodes kunnen in deze visie dienstbaar zijn aan de kerk. Met dit alles streeft de kerk naar het hoogste niveau, want, zo lezen we in een van de tien centrale waarden van Willow Creek "wij geloven dat hoge kwaliteit God eert en mensen inspireert." Beleidsplannen zetten visie en uitwerking haast tot in detail uiteen. Immers, zo luidt de redenering, "we weten uit de Bijbel dat God ook werkt volgens een Plan." Dit alles dient het grote doel om "de liefdevolle roepstem van Christus herkenbaar te maken in een samenleving die wordt overstelpt door keuzemogelijkheden."

Maakbaar

Om dit alles te bereiken moeten alle kerkmensen hun gaven inzetten om dit hoge doel te bereiken. Op die manier bouwen de mensen aan hun kerk en wordt de kwaliteit nog hoger. Toen een oud-bestuursvoorzitter van Willow Creek Nederland gevraagd werd naar zwakke punten in dit concept, moest hij lang nadenken. Willow Creek lijkt op weg te zijn naar een volmaakte kerk, al zullen de leiders zich haasten om bescheiden te erkennen dat er nog heel wat te verbeteren is. Een Amerikaanse predikant schetste eens in grove trekken de kerkgeschiedenis. Zijn schets eindigde met de woorden: "En tenslotte verplaatste de kerk zich naar Amerika waar zij een onderneming werd." Het zal wel wat kort-door-de-bocht zijn, maar toch lijkt er een kern van waarheid in te zitten. Amerikanen lijken in sterke mate te geloven in een maakbare wereld. Zij hebben zich opgewerkt tot wereldleiders, zij maken in hun eigen ogen de beste producten van de wereld. Deze geest van optimisme en vooruitgang treffen we aan bij Willow Creek. Er heerst een groot vertrouwen in de eigen organisatie en mogelijkheden. Vanzelf wordt benadrukt dat het de Heilige Geest is Die alles moet besturen, maar ondertussen luidt de eerste zin van de 'belijdenis' van Willow Creek: "De groei van Willow Creek is mede te danken aan een inspirerende en heldere visie".

Boodschap

Volgens de leiding van Willow Creek heeft alle aandacht voor groei, kwaliteit en strategie de boodschap die ze uitdraagt niet aangetast. Opvallend is de zelfverzekerdheid waarmee dit voortdurend wordt benadrukt. Het

Paradijs

Paradijs is een woord dat iedereen kent. Kerkelijk of onkerkelijk! Voor de meeste mensen heeft dit woord met hun vakantie te maken. Kleurrijke folders spreken over: een paradijsachtig eiland met wuivende palmen; een paradijselijk plekje of een tropisch zwemparadijs.

Laten wij maar liever luisteren naar wat het Woord van God zegt over paradijs. Het Hebreeuwse woord *pardes* (Hoogl.4:13; Pred.2:5) en het Griekse *paradeisos* hebben een Perzische oorsprong; ze zijn ontleend aan het Perzische woord *paridaeza*, dat betekent: omsloten tuin, park of lusthof. De Septuaginta, de Griekse vertaling van het Oude Testament, gebruikt dit woord in Genesis 2 en 3 als de benaming voor de "Hof van Eden". "Zo nam de HEERE God de mens en zette hem in de hof van Eden om die te bouwen en die te bewaren" (Gen.2:15). *Paradeisos* was de historische plaats, waar Adam en Eva zonder zonde leefden in de zalige gemeenschap met hun Schepper.

De mens (u en ik!) was door God geschapen naar Zijn evenbeeld, dat is in ware gerechtigheid en heiligheid, opdat hij God Zijn Schepper recht kennen, Hem van harte liefhebben en met Hem in de eeuwige zaligheid leven zou, om Hem te loven en te prijzen. Het paradijs: wat een heerlijke plaats en een zalige staat!

In het Nieuwe Testament komen we het woord *paradeisos* maar drie keer tegen. Bij deze drie teksten gaat het om de verblijfplaats van de overleden ware gelovigen, kinderen van God. Hun zielen zijn in de derde hemel, in

de directe nabijheid van God! Het is de plaats van hemelse heerlijkheid en van volkomen harmonie en vrede, waar de gemeenschap met God volmaakt zal zijn. Het is nabij God te zijn! Ons kernwoord bepaalt ons niet alleen bij een heerlijke staat, maar ook bij de vreselijke zondeval. Door de moedwillige ongehoorzaamheid tegen onze Schepper is er een verloren paradijs! Nu staan we allemaal, uitgedreven uit de hof van Eden. Verjaagd als balling uit Gods gemeenschap. Buitengesloten uit het paradijs door de cherubs, de handhavers van Gods recht!

Wat zien we nu, om ons heen? Maar ook in uw en jouw leven? Wij zoeken en jagen op deze aarde naar een verloren paradijs. Ballingen uit de hof van Eden dromen van een heilstaat op aarde. Zonder die ooit te vinden!

Toch spreekt de Schrift weer over een paradijs. In het allerlaatste Bijbelboek, de Openbaring aan Johannes. "Die overwint, Ik zal hem geven te eten van de Boom des levens, die in het midden van het paradijs Gods is" (Opb.2:7). En ook al staat in Openbaring 22 het woord paradijs niet, heel duidelijk spreekt dit laatste hoofdstuk van Gods Woord over de eeuwige heerlijkheid in het paradijs van God. "En hij toonde mij een zuivere rivier van het water des levens, klaar als kristal, voortkomende uit de troon Gods en des Lams. In het midden van haar straat en op de ene en de andere zijde der rivier was de Boom des levens" (22:1-2). Zo schrijft ook de apostel Paulus over onuitsprekelijke openbaringen, die hij door Gods genade ontving: "Dat hij opgetrokken is geweest in het paradijs

en gehoord heeft onuitsprekelijke woorden, die het een mens niet geoorloofd is te spreken" (2 Cor.12:4).

Hoe is het mogelijk dat het verloren paradijs van het begin van de Bijbel (Gen. 3) in het laatste hoofdstuk (Openb.22) een geopend paradijs is voor verloren zondaren uit het geslacht van Adam?

Dit geheim wordt ons in het midden van de Bijbel verklaard: in Lukas 23. Door het enige Offer van Christus voor de Zijnen, aan het vloekhout van Golgotha volbracht. Het wraakwaard van de cherubs, van Gods recht is ontwaakt en uitgewoed tegen de Heere Jezus, de tweede Adam. Alleen door het verzoenend Borglijden en sterven van de Tweede Adam is het paradijs weer geopend voor goddeloze ballingen. De Heere Jezus Christus is nederge daald ter helle en daarom alleen gaan allen die Hem toebehoren naar het paradijs!

Hoe krijg ik daar nu deel aan? Door het zaligmakende werk van de Heilige Geest in uw en jouw hart. Door wedergeboorte en bekering. Dan gaat u met die ene moordenaar leren: "Vreest gij ook God niet, daar gij in hetzelfde oordeel zijt?". Dan gaat u door ontdekkende genade uw strafwaardigheid belijden: "En wij toch rechtvaardiglijk, want wij ontvangen straf, waardig hetgeen wij gedaan hebben; maar Deze heeft niets onbehoorlijks gedaan". Dan zult u ook bedelen: "Heere, gedenk mijner, als Gij in Uw Koninkrijk zult gekomen zijn". En op Gods tijd klinkt het antwoord: "Voorwaar zeg Ik u: Heden zult gij met Mij in het *paradeisos* zijn" (Luk.23:43)!

Werkendam,

ds. M. Karens

lijkt een onmogelijkheid dat een kerk als Willow Creek dwaalt in de boodschap. De gedachte alleen al wordt nauwelijks toegelaten. Dit lijkt iets veranderd te zijn door een onderzoek dat eind vorig jaar door Willow Creek zelf werd uitgevoerd. Daaruit bleek dat de kerk wel vele duizenden mensen had bereikt, maar dat deze mensen niet gefundeerd werden in de leer van Gods Woord. 'Zoekers' kwamen

naar de kerk, hebben het daar naar hun zin, maar krijgen onvoldoende onderwijs in Gods Woord. De leiding van Willow Creek noemde het rapport schokkend en beloofde veranderingen door te voeren.

Echter, het is de vraag in hoeverre dat mogelijk is. Wie de boeken van Bill Hybels leest, kan tot geen andere conclusie komen dat de hele boodschap van Willow Creek zeer opper-

vlaakig en door en door remonstrants is. Echte Schriftuitleg komen we nauwelijks tegen. Het is meer een aanrijging van persoonlijke ervaringen, pakkende anekdotes met onder-tussen verwijzingen naar de Bijbel. Maar voordat die teksten worden uitgelegd rolt de volgende anekdote er overheen. De president van het Westminster Theologisch Seminarie in Californië zei eens in een interview

met het RD: "Ik zeg niet dat Bill Hybels onoprecht is, maar zijn levensopvatting heeft niets gereformeerd. Zondagsheiliging bijvoorbeeld heeft bij hem weinig waarde. Bij Hybels gaat het allemaal meer om onze behoeften dan om de eer van God, om Zijn geboden, Zijn onderwijs. Het heeft het effect van psychologisering van het Evangelie. Gods Woord als oppepper. Voor de beleving van zonde en schuld is geen plaats meer. Zijn 'theologie' leidt niet tot de ware vruchten van het geloof. Integendeel, de moderne methoden zullen de confessionele boodschap verder uithollen."

Aangrijpend

Meer dan 100 evangelische gemeenten hebben de ideeën van Willow Creek vertaald naar hun eigen situatie. En, het moet gezegd worden, meerdere van hen groeien als kool. De Hoofddorpse Meerkerk, de kerk van ds. Bottenbley in Drachten en evangeliegemeente De Pijler in Lelystad 'draaien' met groot succes. Maar ook reformatorische kerken in Nederland hebben een aantal ideeën van Willow Creek omarmd. Daarom besteden we wat meer aandacht aan deze beweging. Een van die kerken is de christelijke gereformeerde kerk van Zwolle. In een interview met de EO staken de toenmalige predikanten van Zwolle hun enthousiasme voor Willow Creek niet onder stoelen of banken. De Zwolse kerk groeit snel en

doet er alles aan om buitenkerkelijk te bereiken. Naast de klassieke kerkdienst en de, matig bezochte, catechismusdienst belegt de christelijke gereformeerde kerk speciale diensten die aantrekkelijk worden gemaakt voor de moderne mens. Een band, dans en drama behoren dan tot de ingrediënten voor de eredienst. Deze diensten worden verreweg het drukste bezocht.

Zelf noemt de Zwolse kerk zich 'dynamisch gereformeerd'. Velen binnen het kerkverband denken daar anders over. Zeker toen in Zwolle vier jaar geleden besloten werd om homofielen die samenleven met iemand van hetzelfde geslacht toe te laten aan het Heilig Avondmaal. Blijkbaar ging dat samen: grote openheid voor de moderne cultuur en het aanvaarden van mensen die in een grote zonde leven. Onder grote druk van classis en particuliere synode trok Zwolle het besluit in, hoewel dat niet van harte ging. Tegen het hele beleid van de Zwolse kerk bestaat veel weerstand binnen het behoudende deel van de Christelijke Gereformeerde Kerken. Maar – zo gaat dat helaas vaker – daar trekt men zich in de IJsselstad niet veel van aan, overtuigd als men is van hun aanpak. Het trekt immers mensen? En dat lijkt in onze tijd het einde van alle tegenspraak te zijn.

(wordt vervolgd)

Middelburg, ds. J.M.D. de Heer

des Woords. Als hem gevraagd werd wat hij worden wilde, antwoordde hij: 'Domeneel.' (...) En die begeerte is in de loop der jaren niet verminderd, maar veeleer gegroeid. Als kind reeds mocht hij de trekkende liefde des Vaders ervaren, zodat hij vaak liep te zingen door het huis. Maar als men hem toen gevraagd had waarom hij toch zo verheugd was, dan had hij daar geen antwoord op geweten.

Van kinds af aan was er reeds een innerlijke betrekking op de dienst des Woords. Als hem gevraagd werd wat hij worden wilde, antwoordde hij: 'Domeneel.' (...)

Toen Jan de leerplichtige leeftijd bereikte, werd hij ingeschreven op de 'Graaf Jan van Nassauschool' aan de Spijkenissestraat. In de oorlog werd de school door de Duitsers gevorderd. In die periode kregen de kinderen les in het kerkgebouw aan het Mijnsheerenplein. Op school leerde Jan uiteraard onder meer lezen en schrijven. Eens moest hij het woordje 'honing' opschrijven, maar hij schreef 'honig'. De juffrouw rekende dit fout, maar Jan hield stug vol dat het wel 'honig' moest zijn, 'want', zei hij, 'zo staat het in de Bijbel.' De juffrouw die met de ontstane situatie geen raad wist, ging tenslotte naar het hoofd van de school en na ampel overleg legde ze Jan uit, dat het weliswaar zo in de Bijbel staat, maar dat we tegenwoordig 'honing' schrijven. Jantje kon het echter toch niet laten om de juffrouw toe te voegen: 'Maar Gods Woord is de waarheid!'

Tot de zielenvrienden van vader Van Haaren behoorden onder anderen Pleun Kleijn en Cornelia de Vries, beter bekend als 'dove Knelia'. Ook de predikanten G.H. Kersten en W.C. Lamain waren regelmatig te gast. Tijdens dat soort gezelschappen is het meer dan eens voorgekomen, dat Jan als jongen van een jaar of zeven, acht (zonder dat zijn ouders het wisten) onder de tafel zat om te luisteren wat er nu eigenlijk besproken werd. Hoewel hij rond die tijd eigenlijk op bed hoorde te liggen, werd het hem nooit te laat, integendeel. Niets was hem liever, dan dat een kind des Heeren vertelde hoe de Heere hem of haar eertijds had opgezocht. Dan werd in zijn hart de hoop levendig, dat ook hij nog tot de Heere bekeerd kon worden. Ook al kon hij het zelf nog geen

UIT HET LEVEN VAN

1

Ds. J. van Haaren

Op 2 augustus 1983, deze maand dus 25 jaar geleden, overlijdt ds. J. van Haaren, op de leeftijd van 49 jaar. Vier dagen later wordt hij op de begraafplaats 'Rusthof' in Amersfoort begraven.

Tijdens zijn ambtelijke loopbaan heeft ds. Van Haaren drie gemeenten gediend: Kampen, Rijssen en Amersfoort. Daarnaast heeft hij zijn krachten, gaven en talenten ook op andere wijzen besteed. Gedacht kan worden aan de verschillende deputaatschappen waarin hij zitting had, zijn arbeid

op de Theologische School en zijn inzet voor de Gereformeerde Bijbelstichting. In 1998 verschijnt er een waardevolle levensbeschrijving van hem, getiteld: *Tot profeet gesteld*. Daarin wordt onder meer ingegaan op zijn kinder- en jeugdjaren. Uit dit boek willen we hier het een en ander citeren.

'Vanaf het eerste begin behaagde het de Heere in Jans prille kinderhart te werken. Het stond ook in die tijd voor hem al vast dat hij predikant moest worden. Van kinds af aan was er reeds een innerlijke betrekking op de dienst

naam geven, hij gevoelde dan iets van de vereniging met Gods volk.

In mei 1940 raakte ook Nederland betrokken bij de Tweede Wereldoorlog. Met name de stad Rotterdam heeft ernstig geleden onder het oorlogsgeweld. Het is in deze periode meerdere malen voorgekomen, dat de Rotterdammers in allerijl hun woningen moesten verlaten om een schuilplaats te zoeken tegen (dreigende) luchtaanvallen. Jans liefde en eerbied voor het Woord van God bleek met name in dat soort situaties. Terwijl de anderen grepen naar het allernoodzakelijkste voor dat ogenblik, nam Jan telkens de Statenbijbel onder de arm. Want zou het huis verwoest worden, dan had hij tenminste nog dat Woord des Heeren. Deze liefde voor het Woord heeft hem zijn gehele leven gekenmerkt.

In de benauwdheid en angsten van het oorlogsgevaar mocht hij als kind bij herhaling troost putten uit de woorden van Psalm 91:1: "Die in de schuilplaats des Allerhoogsten is gezeten, die zal vernachten in de schaduw des Almachtigen." Jaren later zou hij in Amersfoort met veel innerlijk vermaak over deze zelfde tekst preken. Eens liep hij met zijn zus door de straten van Rotterdam, terwijl in de buurt granaten insloegen. Kennelijk werd hij toen bepaald bij het zevende en achtste vers van Psalm 91: "Aan uw zijde zullen er duizend vallen, en tienduizend aan uw rechterhand; tot u zal het niet genaken. Alleenlijk zult gij het met uw ogen aanschouwen; en gij zult de vergelding der goddelozen zien."

Eveneens in die tijd kreeg zijn zus Riek verkering met Jan Wisse Kersten, een zoon van ds. G.H. Kersten, die in 1950 zelf ook predikant zou worden. Regelmatig ging Jan met zijn zus mee naar de pastorie aan de Westersingel. Zodoende kwam hij als kind veel bij ds. G.H. Kersten over de vloer, die hem ook wel eens meenam naar zijn studeerkamer. Later getuigde hij er dikwijls van, dat hij, bij ds. Kersten op de trap zittend, het preken heeft geleerd. De dominee was er namelijk van 's hemels wege bij bepaald geworden, dat Jan later ook een arbeider in de wijngaard worden zou. Talrijke wijze lessen heeft Jan van zijn vaderlijke vriend mogen ontvangen, die hij zijn gehele leven niet meer vergeten zou en waarvan hij later zelf in de ambtelijke praktijk dankbaar gebruik mocht maken.

(wordt vervolgd)

Krabbendijke

J.P. Sinke

BOEKENNIEUWS

Aurelius Augustinus, Belijdenissen.
Uitg. Ambo Klassiek, Amsterdam;
bestelnr. 978 90 263 2102 3;
372 pag.; € 25,-.

De kerkvader Augustinus is onder ons bekend. Hij is geboren in Thagaste en heeft lang een losbandig leven geleid. Totdat hij eens in Milaan onder het gehoor van Ambrosius zat. Daar vallen zijn rationele bezwaren tegen Gods Woord weg en gaat hij de Bijbel onderzoeken. In een zware strijd hoort hij een kinderstem die hem toeroept: 'Tolle lege, tolle lege'. Toen hij de Schrift open sloeg werden de woorden van Romeinen 13:13,14 hem tot eeuwige zegen: "Maar doet aan den Heere Jezus Christus, en verzorgt het vlees niet tot begeerlijkheden". Als prediker mag hij nu velen tot zegen zijn. Hij keert zich tegen de dwaalleer waarin hij eerst zelf zijn rust gezocht had.

Er is niet alleen veel over Augustinus geschreven, maar ook veel door hem geschreven. Zo'n 600 preken, en daarnaast tractaten, verhandelingen, brieven, commentaren, allerlei andere werken en zelfs een gedicht verschenen van zijn hand. Onder al die werken is ook een autobiografie, de *Confessiones*, ofwel vertaald: *Belijdenissen*. In dit werk schrijft hij over zijn leven tot aan de tijd dat hij de *Belijdenissen* schreef. Augustinus was toen ruim 40 jaar. Hij mediteert daarin over Gods weldaden in zijn leven en dat in het licht van zijn eigen schuld en tekortkomingen. Augustinus' denken en schrijven heeft veel invloed gehad op de Reformatie. Reformators als Luther, Calvijn en Zwingli zijn sterk door hem beïnvloed. En zo mocht Augustinus nog spreken nadat hij gestorven was. Het is altijd indrukwekkend de *Belijdenissen* te lezen. Waar zouden we beginnen en eindigen om dat met citaten aan te tonen? De meest bekende uitdrukking van Augustinus staat in het begin van zijn *belijdenissen*. "Gij hebt ons naar U toe geschapen, en rusteloos is ons hart tot het rust vindt in U". Het boek is in deze (eigentijdse) vertaling van Gerard Wijdeveld voor het eerst in 1985 verschenen en kwam vorig jaar in de zevende druk uit. Een bewijs dat de *Belijdenissen* van Augustinus nog steeds veel gelezen worden. En we hopen van

harte dat dit zo zal blijven. Ja, dat de Heere het wil zegenen opdat er ook nu nog harten onrustig gemaakt mogen worden en geen rust vinden totdat ze rust vinden in Hem, zoals ook Augustinus dat mocht leren. Doordat elk 'boek' in verschillende paragrafen en stukjes verdeeld is, is het niet moeilijk per stukje te lezen. Ook van dit boek geldt: Tolle lege, tolle lege! Neem en lees.

's-Gravenpolder, ds. E. Hakvoort

Ds. J. Karels, Overdenkingen voor kerkelijke vierdagen.
Uitg. boekhandel Van der Boom -
Sommelsdijk; ISBN 978-90-80741-64-5;
143 blz.; € 14,90.

Het boek is een bundeling van tien preken. Het bevat een adventspreek en vervolgens preken over alle heilsfeiten, van Kerst tot Pinksteren. Tevens staat er een preek in voor oud- en nieuwjaar. Deze prekenbundel is uitgegeven ten bate van het bouwfonds van de gemeente van Middelharnis, de laatste gemeente die ds. Karels heeft gediend. De uitgave ziet er heel verzorgd uit en de lettergrootte is net iets groter dan gemiddeld. Dit maakt het lezen gemakkelijker.

De preken zijn heel geschikt om gelezen te worden in leesdiensten. Het is fijn dat er op deze manier weer een bundel preken is uitgegeven die de heilsfeiten aan de orde laat komen naar aanleiding van de bekende Schriftgedeelten die ieder jaar weer gelezen worden. Uit de mond van ouderlingen in vacante gemeenten hoor ik nog wel eens de verzuchting dat er eigenlijk zo weinig keuze is in preken die gaan over de heilsfeiten op zich. In dat licht zal deze bundel zeker in een behoefte voorzien. Ook zou ik de bundel willen aanbevelen voor persoonlijk gebruik.

Wat betreft de inhoud, willen we opmerken dat de preken uitblinken door een eenvoudige en begrijpelijke stijl. Ds. Karels heeft de gave om het schriftuurlijke op een bijna heel vanzelfsprekende wijze te vervlechten met het bevindelijke. Uit de preken spreekt liefde tot de onbekeerde en ook de begeerte om Gods kinderen onderwijs te geven in de gangen die de Heere met Zijn volk houdt. Met de uitgave van deze preken

mag onze broeder het geheel van onze gemeenten nog dienen, ook na zijn emeritering. Ik hoop dat dit boek veel aftrek vindt. De prijs behoeft geen bezwaar te zijn!

Rijssen,

ds A. Schreuder

P. Davidse e.a. (redactie), In Hem is kracht, Boazschool 1932-2007. Uitg. Boazschool, Meliskerke, Valkenburgstraat 10, 4365 AC Meliskerke, tel. 0118-561649 ISBN 978-90-811043-1-9, 168 blz., € 19,50.

Boaz: in Hem is kracht (1 Kon. 7:21). Dat is wat het schoolbestuur bij het 75-jarig bestaan van de Boazschool in Meliskerke wil benadrukken: "Een jubileumboek dient niet alleen om gebeurtenissen vast te stellen, maar zeker ook om in het ontstaan en voortbestaan van onze school duidelijk de daden Gods op te merken. Zodat wij met alle weldaden in de Wel-doener en niet in de weldaden zouden eindigen.

Wat krijgt de naam Boaz dan ook inhoud. Want het is niet onze kracht of wijsheid, maar het zijn de ontelbare zegeningen van de Heere over Meliskerke dat onze school dit jubileum mag herdenken."

Het bestuur als opdrachtgever kan tevreden zijn over de wijze waarop de redactiecommissie van dit jubileumboek zich van haar taak heeft gekweten. Het geheel is een waardevol lees- en kijkboek geworden en je hoeft geen (oud-)leerling of (oud-)leerkracht te zijn om dit boek meerdere keren met genoegen door te nemen, desnoods kriskras, want als gevolg van het opnemen van allerlei op grijs gedrukte herinneringen en anekdotes valt er naast de 'verhaallijn' veel te genieten. De vele foto's dragen hier ook zeker aan bij.

Beslist een meerwaarde aan het boek geven de eerste twee hoofdstukken, die meer algemeen van aard zijn. Onder de titel "Een kostbare erfenis" roept de huidige predikant van Meliskerke, ds. G.J.N. Moens, bestuur, personeel en ouders in alle ernst op de wacht te betrekken en getrouw te blijven onder het gezag van het Woord van God en onze belijdenisgeschriften.

Hij schroomt daarbij niet zaken te benoemen die van buitenaf en van binnenuit het bestaansrecht van onze eigen scholen bedreigen.

Hij waarschuwt voor het gevaar dat de verwondering over wat de Heere gaf, gaat verdwijnen.

W.P. Poppe, de huidige, maar ook weer vertrekkende directeur, schetst in hoofd-

stuk 2 ("Voortdurende beweging") in een aantal lijnen de geschiedenis van het Nederlandse onderwijs en met name van het christelijk onderwijs. Hij gaat daarbij ook in op de manier waarop in de loop der jaren onderwijs werd gegeven. Een prettig leesbaar hoofdstuk dat uitmondt in de vraag wat we doen met de opdracht een zoutend zout te zijn.

De redactiecommissie beschrijft in het derde en grootste deel van dit boek de geschiedenis van de Boazschool. Het is een boeiend relaas geworden. De voorbereidende werkzaamheden begonnen al in 1904 onder de stimulerende leiding van de voorganger van de Meliskerke Kruisgemeente, G.H. Kersten. Dat de latere (vanaf 1 juni 1905) predikant graag samenbindend werkte, blijkt ook hier: "De Vereniging voor Gereformeerd Schoolonderwijs wordt gesticht en het bestuur gekozen.

Men stelt voor om alleen bestuursleden te kiezen die lid zijn van de plaatselijke kruisgemeente. Kersten gaat hiermee

niet akkoord. Hij wenst mensen van de Ledeboeriaanse gemeente in Aagtekerke niet uit te sluiten omdat de grondslag van beide groepen overeenkomt." Na de beschrijving van de oprichting van de school komen allerlei aspecten van het schoolleven aan de orde. Zonder volledig te willen zijn, noem ik: de schoolbouw (1932 en 2003), het schoolvervoer, het personeel en de oorlogsjaren met de inundatieperiode. Diep ingrijpende gebeurtenissen en vreugdevolle momenten wisselden elkaar af. Het boek is er open over. Bij sommige zaken, bijvoorbeeld daar waar mensen aan elkaar hebben geleden, had de beschrijving wat mij betreft wat terughoudender gekund. De verleiding is groot veel meer informatie uit dit herdenkingsboek naar voren te halen, maar de toegemeten ruimte voor deze recensie laat dat niet toe.

Graag beveel ik het, ook buiten het Zeeuwse, aan.

Apeldoorn,

M.J. den Haan

KERKNIEUWS

■ MUTATIES KERKELIJK JAARBOEK

* Pag. 165, gemeente DRACHTEN.

M.i.v. 25 augustus 2008 is het postadres van de scriba: postbus 46, 9200 AA Drachten. Zijn tel.nr. is nu: 06-10894137, zijn e-mailadres is: hdb@deboerdrachten.nl

* Pag. 378, gemeente LETHBRIDGE (ALBERTA, CANADA).

Het adres van ds. C. Sonneveld is gewijzigd in: RR8-28-15, Lethbridge, Alberta, Canada, T1J 4P4. Zijn e-mailadres is: csonneveld@caylix.com

BERICHTEN

■ CONTACTGROEPEN HELPENDE HANDEN

Helpende Handen organiseert dit najaar weer verschillende contactgroepbijeenkomsten. Tijdens deze bijeenkomsten is er voor ouders, mensen met een beperking en andere verwanten gelegenheid voor ontmoeting en het uitwisselen van ervaringen. U bent van harte welkom!

Zaterdag 6 september wordt de jaarlijkse Zeeuwse jongerendag gehouden voor jongeren vanaf 18 jaar die het speciaal

onderwijs bezocht hebben.

Zaterdag 13 september is er in Woerden een bijeenkomst voor jongeren en ouderen met niet-aangeboren hersenletsel en hun ouders of verwanten. Het onderwerp is: "De onzichtbare gevolgen van een niet-aangeboren hersenletsel".

Zaterdag 20 september wordt in Woerden een bijeenkomst van de contactgroep Autisme gehouden over "Bidden voor en met onze kinderen met autisme".

De contactgroep Gedragsproblemen houdt

in het najaar 2 bijeenkomsten over seksuele opvoeding van kinderen met gedragsproblemen, voortkomend uit o.a. ADHD en PDD-nos: **donderdag 25 september** in Apeldoorn en **donderdag 9 oktober** in Barendrecht.

Zaterdag 25 oktober wordt de najaarsbijeenkomst van de *contactgroep lichamelijk gehandicapten regio zuidwest-Nederland* gehouden.

Donderdagavond 30 oktober staan de deelnemers van de *contactgroep Spina Bifida* in Woerden stil bij het thema "Relatievorming en seksualiteit".

Zaterdag 1 november houdt de *contactgroep lichamelijk gehandicapten regio Centraal-Nederland* haar najaarsbijeenkomst in Woerden.

Eveneens **zaterdag 1 november** wordt een ontmoetingsbijeenkomst gehouden van de *contactgroep Schisis* met als thema "Plastische chirurgie".

Zaterdag 15 november wordt er in Woerden een ontmoetingsbijeenkomst van de *contactgroep Epilepsie* gehouden over *Hulpmiddelen*.

Voor meer informatie kunt u bellen naar het landelijk bureau van Helpende Handen: 0348-48 99 70. E-mailen kan ook: info@helpendehanden.nl. U kunt ook onze website bezoeken: www.helpendehanden.nl

MEDEDELING CGO

De Bijbel lezen in de grondtaal?

Bij een voldoende aantal inschrijvingen starten in het komende cursusjaar opnieuw cursussen Hebreeuws en/of Grieks. U kunt inschrijven voor een beginnerscursus of voor een post-hbo cursus.

Beide cursussen duren twee jaar en worden gegeven op woensdagavonden in het gebouw van het Driestar College, Ronsseplein 1, Gouda.

U kunt een folder en een inschrijfformulier downloaden via de site www.cgo.nu

Nadere informatie kunt u ook verkrijgen bij mevrouw drs. C.J.J. Clements, tel. 0182-531 522, e-mail cjj@solcon.nl

SAMENZANGAVOND IN THOLEN

Op **zaterdag 30 augustus** wordt er een samenzangavond gehouden in de Rehobothkerk van de Geref. Gemeente te Tholen, ds. G.H. Kerstenstraat 2.

Algehele leiding: ds. C. de Jongste. Collecte t.b.v. het deputaatschap tot hulpverlening in bijzondere noden. Aanvang: 19.45 uur.

VOGG-WORKSHOP IN ALBLASSERDAM

Op **dinsdag 2 september** hoopt de afdeling West van de VOGG een workshop te organiseren rond de VOGG-partitabundel 2007. Chiel Jan van Hofwegen, voorzitter van de VOGG, zal deze avond onze gast-

heer zijn. Deelnemers kunnen één of meer bewerkingen uit de bundel voorbereiden om voor te spelen, waarop dan door Chiel Jan deskundig commentaar en nuttige aanwijzingen gegeven zullen worden. Voorzover de tijd het toelaat kunnen ook eerdere VOGG-bundels aan de orde komen. Iedereen is hartelijk welkom. Locatie: Eben-Haëzerkerk, Plantageweg 172, Alblasserdam. Aanvang 19.30 uur. Informatie bij Wim Boer, tel. 010-4550949, e-mail wboer@kliksafe.nl.

LANDELIJKE TOERUSTINGSDAG COMMISSIE ALLOCHTONEN

Het werk van de Commissie Allochtonen valt onder verantwoordelijkheid van het Deputaatschap voor Evangelisatie. De commissie bezint zich op evangelisatie onder allochtonen. Zij is verantwoordelijk voor een juiste toerusting en voor het beschikbaar stellen van goed evangelisatiemateriaal t.b.v. de werk(st)ers in het evangelisatieveld. Jaarlijks beleggen we een studiedag, dit jaar op **zaterdag 13 september** in het kerkgebouw van de Geref.

Gemeente te Gouda, Ronsseweg 1-3.

Thema: De Turkse gemeenschap in Nederland.

Twee lezingen:

1. Wie zijn de Turken in ons land? Mevr. H. Cornelius, die werkzaam is bij de Stichting Evangelie en Moslims, met name het werk onder de Turkse bevolkingsgroep.

2. Hebben wij Gods Woord voor hen? Evangelist G. Baan

Aanvang: 9.30 uur. Sluiting: 12.15 uur, met een broodmaaltijd.

Voor drinken en soep wordt gezorgd.

Wilt u in verband hiermee opgeven met hoeveel personen u denkt te komen?

Opgave en inlichtingen bij: mevrouw J. van Sluijs-Rosendaal, Westerzicht 343, 4385 BC Vlissingen, tel. 0118-464746, e-mail j.rosendaal@kliksafe.nl

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

KERKDIENTEN

ZONDAG 24 AUGUSTUS 2008

Aagtekerke 8.45 en 14.30 uur ds. Tuinier; Aalburg 14.30 uur ds. Melis; Aalst 19.00 uur ds. L. Blok; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. Van Eckveld; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Apeldoorn 14.30 uur ds. Van Ruitenburger; Arnhem 10.00 uur ds. Kleppe en 15.30 uur ds. De Wit; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. Terlouw; Barneveld 9.30 en 19.00 uur leesdienst; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. De Wit; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Bodegraven 19.15 uur ds. Van der Net; Borssele 14.00 uur ds. Hakvoort; Boskoop 19.00 uur stud. Bredeweg; Breda 14.30 uur ds. M. Karens; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur leesdienst; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. Moerkerken en 14.30 uur ds. De Leeuw; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur leesdienst; Delft 15.30 uur ds. De Waard; Den Helder 10.00 en 16.00 uur stud. G.W.S. Mulder; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. Schipper; Doetinchem 18.30 uur stud. Boeder; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. Brugge; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Ede (Noorderkerk, Amsterdamseweg 9) 12.15 uur ds. Veenendaal en 19.00 uur ds. Van Ruitenburger; Emmeloord 18.00 uur ds. Kleppe;

Enkhuizen 10.00 en 16.00 uur ds. Heijkamp; Enter 9.30 en 15.00 uur stud. Boeder; Ermelo 19.00 uur ds. Visscher; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Meeuse en 14.00 uur leesdienst; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur ds. Driessen; 's-Gravenpolder 9.30 uur en 18.00 uur ds. Hakvoort en 14.00 uur leesdienst; Haamstede 10.00 uur ds. C. Harinck en 18.30 uur stud. IJsselstein; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. Joosse; Hilversum 10.00 en 17.00 uur ds. Verweij; Hoofddorp 19.00 uur ds. Silfhout; Hoogeveen 19.00 uur ds. Schot; Hoogvliet 19.00 uur ds. Clements; Houten 11.00 en 17.00 uur ds. Van der Net; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. Tanis; Kamperland 15.30 uur ds. Baan; Kapelle-Biezelinge 9.30 en 18.00 uur ds. Baan en 14.00 uur leesdienst; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. Beens; Kortgene 14.30 uur stud. IJsselstein; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. De Heer; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Kruijningen 9.30 uur 18.00 uur (H.D.) ds. Hoogerland en 14.00 uur leesdienst; Leerdam 14.30 uur ds. Brugge; Leiderdorp 10.00 (H.A.) en

16.30 uur ds. Silfhout; Lelystad 9.30 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Neele; Marknesse 19.30 uur ds. Tanis; Meliskerke (in Ger. Gem. Aagtekerke) 11.30 en 19.00 uur ds. Moens; Melissant 10.00 en 18.00 uur ds. P. Blok; Middelburg-Centrum 9.30 en 14.00 uur leesdienst en 18.30 uur ds. Tuinier; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Van Gelder en 14.00 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. Van Manen; Moerkapelle 9.30 uur ds. Paul (doventolk); Naaldwijk 19.00 uur ds. Driessen; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Vermeij; Nieuwdorp 14.00 uur ds. Meeuse; Nieuwe Tonge 10.00 en 18.00 uur stud. Maljaars; Nieuwer ter Aa 10.00 en 16.30 uur ds. Boogaard; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur ds. Gunst; Nijkerk 9.30 uur ds. Van Ruiten- burg en 19.00 uur ds. Van Belzen; Nisse 14.00 uur ds. Van Krimpen; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. Schot; Ooltgensplaat 14.30 uur ds. Van Manen; Oostburg 10.00 uur ds. Vreugdenhil; Oosterland 10.00 en 14.30 uur stud. Van Rijswijk; Oostkapelle 9.30 en 15.00 uur ds. Hogchem; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. Pater; Opper- does 18.30 uur stud. G.W.S. Mulder; Oud- dorp 14.30 uur ds. Schipper; Oudemirdum 9.30 en 19.00 uur ds. Van Dieren; Poort- gaal 19.00 uur ds. P. Mulder; Poortvliet 10.00 en 18.30 uur kand. Labee; Rhenen 10.00 en 17.30 uur ds. Veenendaal; Ridder- kerk 9.30 en 17.00 uur ds. De Leeuw; Rid- derkerk-Slikkerveer 9.30 en 15.30 uur stud. Bredeweg; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur leesdienst en 14.30 uur ds. Schreuder; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur leesdienst; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Ril- land-Bath 14.00 uur ds. Golverdingen; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 en 17.00 uur ds. Mijnders; Rotterdam-Cen- trum 15.15 uur ds. A.B. van der Heiden; Rotterdam-Zuidwijk 19.00 uur ds. Joosse; Scherpenisse 14.00 uur kand. Labee; Scherpenzeel 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. Verschuure; Scheveningen 19.00 uur stud. Van Rijswijk; Sint Annaland 14.30 uur ds. De Jongste; Sliedrecht (Middeldiepstraat 31) 12.00 uur ds. W.J. Karels en 19.00 uur leesdienst; Soest 15.00 uur ds. W. Harinck; Stad aan 't Haringvliet 15.00 uur stud. Mal- jaars; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. De Waard; Terneuzen 18.30 uur ds. C. Harinck; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. De Jongste en 14.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermal- sen 15.00 uur ds. F. Mulder; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Bakker; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. Van Belzen; Vlaardingen 19.00 uur ds. Ter- louw; Vlissingen 9.30 uur stud. IJsselstein en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. Golverdingen en 14.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en

18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westka- pelle 9.30 en 18.30 uur ds. J. Karels en 14.30 uur ds. Moens; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. Van Gelder; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen en 14.00 uur leesdienst; Zaandam 19.45 uur ds. Katten- berg; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. B. van der Heiden; Zoetermeer 16.30 uur ds. Paul; Zwijndrecht 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. Vogelaar.

■ DINSDAG 26 AUGUSTUS 2008

Brakel 19.30 uur ds. Schot; Enter 19.30 uur stud. Bredeweg; Marknesse 19.30 uur ds. Bakker (H.D.); Nieuwdorp 19.30 uur ds. Melis; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. Van Ekeveld (voor de zending); Tricht-Gel- dermalsen 19.30 uur ds. De Heer; Uddel 19.30 uur ds. Mouw; Werkendam 19.30 uur ds. Vogelaar (voor de zending); Zaan- dam 19.30 uur ds. De Leeuw.

■ WOENSDAG 27 AUGUSTUS 2008

Aalburg 19.30 uur ds. Verweij; Beekbergen 19.30 uur ds. Schot; Boskoop 19.30 uur ds. Vermeij; De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. Van Boven; Elspeet 19.30 uur ds. Veenen- daal; Goudswaard 19.30 uur ds. Van Manen; Hoofddorp 19.30 uur ds. Gunst; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. Van Aalst; Leerdam 19.30 uur ds. Clements; Nieuwe Tonge 19.30 uur ds. Beens; Nieuwer ter Aa 19.45 uur ds. De Waard; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. De Jongste; Opheusden 19.30 uur ds. M. Karens (voor de zending); Opperdoes 14.30 uur ds. Heijkamp; Oud- Beijerland 19.30 uur ds. Van Belzen; Poor- tugaal 19.30 uur ds. Bakker; Puttershoek

19.30 uur ds. F. Mulder; Rhenen 19.30 uur ds. De Leeuw; Rotterdam-Alexanderpol- der 19.30 uur ds. Baan; Rotterdam-Cen- trum 19.45 uur ds. Visscher; Scherpenisse 19.30 uur ds. Brugge; Spijkenisse 19.45 uur ds. Melis; Westzaan 19.30 uur kand. Labee; Wolphaartsdijk 19.30 uur ds. Hoog- erland; Zoetermeer 19.30 uur ds. Terlouw.

■ DONDERDAG 28 AUGUSTUS 2008

Alphen a/d Rijn 19.30 uur ds. Verschuure; Delft 19.30 uur ds. Van der Net; Genemui- den 19.30 uur ds. Schot; 's-Gravenzande 19.45 uur ds. Paul; Kapelle-Biezeling 19.45 uur ds. Baan; Naaldwijk 19.45 uur ds. Moens; Nijkerk 19.30 uur ds. Pater; Oost- voorne 19.30 uur ds. L. Blok; Ouddorp 19.30 uur ds. W.J. Karels; Ridderkerk-Slik- kerveer 19.30 uur ds. Van Boven; Sint Annaland 19.30 uur ds. Mondria; Veenen- daal 14.00 uur ds. Van Belzen (huw.bev.).

■ VRIJDAG 29 AUGUSTUS 2008

Den Helder 19.30 uur ds. Baan; Klaaswaal 14.45 uur ds. Van Aalst (huw.bev.); Koot- wijkerbroek 14.45 uur ds. Beens (huw.bev.).

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 24 AUGUSTUS 2008

Alkmaar ('t Wuiver 2-a) 10.00 en 16.30 uur ev. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur ev. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6-1) 9.30 en 15.30 uur ev. C. van Drunen; Leeuwarden (Ach- ter de Hoven 2-c) 9.30 en 16.00 uur ev. S. de Visser; Merksem (Oude Bareellei 64) 10.00 en 17.00 uur ev. A. van Setten; Til- burg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur ev. H.J. van den Boogaart.

ADVERTENTIES

Lastminute: T.h. Zuna bij Rijssen
Sept. 55+ en jonge gezinnen 25%
korting op een volle week.
Bel voor info 0548-512790 of kijk
op www.vakantieoordholsappel.nl

Ontwerp
 Realisatie
 Restauratie

Van Lagen
 Forsythiastraat 44
 6744 AS Edeveen
 0318 - 57 30 45 / 06 - 23 618 640
Voor al uw glas in lood werken

Te koop in Rhenen, **mooie ruime twee onder 1 kap woning**, met onderkelderde schuur, 5 slaapkamers, op ongeveer 580 m² grond. Dichtbij kerk, scholen en centrum. Voor meer info: Tel: 0317-618372

NOG EVEN OP VAKANTIE?
Kom dan naar de **BETUWE: MINICAMPING DE VIJVERHOF** in **OMMEREN**.
Welkom voor rust en ruimte bij fam. van der Kieft: 0344 601973
Of www.vijverhof-ommeren.nl

IN HET NIEUWSTE NUMMER:

'De doopbelofte heeft invloed op schoolkeuze'

A.M.P.C. van Hartingsveldt-Moree in het artikel 'Is bijzonder onderwijs gewoon?'

Het is niet om het even of onze kinderen openbaar of bijzonder onderwijs volgen. Een school met een reformatische identiteit is belangrijk voor hun vorming. Daarvoor zijn verschillende argumenten. Lees ze in de nieuwste GezinsGids.

GEZINSGIDS

IDENTITEIT VOOR NU .NL

030 230 3500

Wij verzorgen begrafenissen (geen crematies) op de gehele Veluwe, in Kampen e.o. en in Rijssen e.o.

Begrafenisverzoegers:

G. v.d. Berg | D. Markusse | B.F. Nijhof | B. Vos

Nunspeet, Elburg e.o. T 0341-253813
Kampen e.o. T 06-53363828
Rijssen e.o. T 0548-540053
overige plaatsen en b.g.g. T 0577-401689

Begrafenisverzorging Vos

Aardhuisweg 74, 3888 MG Uddel
tel. 0577-401689

BEGRAFENISVERZORGING VOS - VERBODEN VERZORGD

Begrafenisverzorging van der Vliet

Voor een stijlvolle begrafenis in Elspeet en omstreken

G.J. van der Vliet, Boekweitweg 22,
8075 CP ELSPEET
Tel: 0577-492830, b.g.g. 06-12934519
Dag en nacht voor u bereikbaar.

Wij verzorgen alleen begrafenissen.

Te huur op de Veluwe een vak.huisje op de boerderij.
± 8 pers. v.a.g.v. 0577-459435
b.g.g. 06-51886059.

Scherpenzeel (Gld.): Te koop aan de rand van het dorp. **Twee onder een kap woning.** Blijvend vrij uitzicht over de weilanden. Achter veel privacy. Perceelgrootte ca. 260 m². Bouwjaar 1934. Indeling: Entreehal met trapopgang. Kamer en suite met twee marmerschouwen met gasaansluiting en inbouwkast. Keuken, toiletruimte, badkamer met douche. 1^e Verdieping, 3 slaapkamers (1 met balkon). 2^e verdieping, zolder met mogelijkheid van aanpassingen. Inhoud 290 m³. Prijs op aanvraag. Tel. 06-50587086.

Orgelbouw Advies Commissie

een betrouwbare partner!

nieuwbouw • restauratie • overplaatsing • onderhoud

ook voor akoestische vraagstukken

Neem voor meer informatie contact op met
Dhr. H. den Hollander
Tel. (040) 435 44 35

Vereniging van Organisten der Gereformeerde Gemeenten

Nazomeren in Drenthe?

Camping de **Beukenhof** heeft weer volop plaats voor u als kampeerder en stacaravans te huur na week 34. Bel voor info **0528-331246**
www.campingdebeukenhof.com

SGJ LVG biedt intensieve ambulante gezinsbegeleiding en logeer-opvang in gezinnen. Op basis van een PGB kan SGJ deze hulp bieden aan gezinnen met kinderen die een verstandelijke beperking (IQ 60-90) en of gedragsproblemen hebben tengevolge van bijvoorbeeld ASS, ADHD of hechtingsproblemen.

Om aan de groeiende vraag te kunnen voldoen zoeken wij logeerouders die hun hart en huis beschikbaar willen stellen voor een logé met een lichte verstandelijke beperking en gedragsproblemen.

Christelijke Jeugdzorg

www.sgj.nl

LOGEREN?!

Heeft u ruimte in hart en huis?

Meldt u dan aan voor de cursus

Logeeropvang:

- 15 en 22 september 2008 in Amersfoort
- 20 en 27 oktober 2008 in Zwolle
- 17 en 24 november 2008 in Dordrecht

Bent u op zoek naar een logeer gezin voor uw zoon of dochter?

Neem voor meer informatie over logeeropvang contact op met SGJ LVG.

Tel. 033 475 3300
E-mail lv@sgj.nl

RST
Zorgverleners

KRAAMZORG

THUISZORG

RST Zorgverleners.
800 zorgverleners staan voor u klaar!
Voor identiteit en kwaliteit.

Bel voor informatie over kraamzorg, wijkzorg, gespecialiseerde verzorging, verpleging, (huishoudelijke) verzorging: 0342 - 42 23 24.
Of wordt zelf RST Zorgverlener!
Reageer op: 0342 - 40 54 65 of info@rstzorg.nl.

Identiteit
Kwaliteit!

Tel. (0342) 42 23 24

Burg. Kuntzelaan 27-A • Postbus 154
3770 AD Barneveld • Fax (0342) 42 25 50
www.rstzorg.nl • E-mail: info@rstzorg.nl

Handen van de kerk wereldwijd

**Dominicaanse
Republiek**
Gezondheidszorg

Darfur
Noodhulp

Papua
Alfabetisering

Peru
Aandacht en liefde
voor straatkinderen

Zuid-Afrika
Strijd tegen HIV / Aids

HANDEN VAN DE KERK
**Bijzondere
Noden**

GIRO 307447 Woerden

Help mee!

- Steun ons werk met een gift
- Nodig ons uit voor een gemeenteavond of op vereniging

DEPUTAATSCHAP TOT HULPVERLENING IN BIJZONDERE NODEN VAN DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN
Houttuinlaan 7 • 3447 GM Woerden • T 0348 48 99 10 • E bijzondereboden@cbgg.nl • I www.bijzondereboden.nl

HARKES *Persoonlijke zorg voor uw begrafenis*
Begravenissen

Telefoon (0172) 21 21 22
Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop
Wij verzorgen alleen begravenissen - Dag en nacht bereikbaar

Te huur **ruime vakantiewoning**
in **Zuid-Alberta, Canada**,
omgeving van Lethbridge.
Prachtig gelegen, uitzicht op rivier,
prairie en Rocky Mountains,
dichtbij dorp en kerken.
Voor inlichtingen 00-1403-553-4023.
Hollands sprekend.

begravenisverzorging
T. den Hollander
Begravenissen in Vlaardingen,
Rotterdam, Gouda, den Haag
en omstreken.
Opbaarmogelijkheden in een
door u gewenst uitvaartcentrum
of thuis met koeling.
Geen crematies.
Dag en nacht bereikbaar.
Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR
Buurtlaan West 26 tel. 0318-526641
3905 JR Veenendaal www.wegenaar.nl
Wij verzorgen begravenissen in Veenendaal,
Ede, Bennekom, Wageningen, Rheden e.o.

Begravenis Verzorging Tollenaar
Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen
Tel. 0115-612554 - **Geen crematies**

BEGRAFENISVERZORGING KINA
010 - 458 31 12
Rotterdam, Drechtstreek, Krimpenerwaard, Gouda
D.W. Schipper 010-4506626 J. Kooijman 0182-583932
Capelle aan den IJssel Gouda

Begravenisverzorging Kamsteeg
0183-449494 06-22140547
dag en nacht bereikbaar en overal te ontbieden.
P.F. Kamsteeg - Andel

KLASSE
MAAKT ONDERSCHIED

Stolk Orgels
is hoofddealer van:
Johannus - Eminent
Domus - Ahlborn

**Stolk
Orgels**
tel.: 0180 - 31 56 52

Nieuwerkerk a/d IJssel, Vrijheidslaan 55,
Krabbendijke, Oostpolderweg 1
Nederhemert Nrd., Ormelingstraat 36
Beesd, Veerweg 14
Papendrecht, Overtoom 18

UNIEK IN PRIJS

BOEDER SCHERPENZEEL
**COMFORT
KLEDING**

B&S

SERVICE AAN
HUIS MOGELIJK

AMBTSKLEDING | ROUWKLEDING
KOORKLEDING | ZAKELIJKE KLEDING

WWW.BOEDERCOMFORTKLEDING.NL
GLASHORST 123A | 3925 BR SCHERPENZEEL | T (033) 258 98 30